

Про зміни в процедурах обліку та реєстрації нерезидентів (іноземних юридичних компаній, організацій) і постійних представництв нерезидентів

Головне управління ДПС у м. Києві нагадує, що з початку 2021 року відбулися зміни в процедурах обліку та реєстрації нерезидентів (іноземних юридичних компаній, організацій) і постійних представництв нерезидентів, у зв'язку з внесенням змін до Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Зокрема, у новій редакції п. 64.5 ст. 64 ПКУ розширено перелік підстав та змінено умови для взяття на облік нерезидентів у контролюючих органах.

Встановлено, що на обліку в контролюючих органах мають перебувати нерезиденти (іноземні юридичні компанії, організації), які:

здійснюють в Україні діяльність через відокремлені підрозділи, у тому числі постійні представництва;

придбавають нерухоме майно або отримують майнові права на таке майно в Україні;

відкривають рахунки в банках України відповідно до ст. 6 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні»;

набувають право власності на інвестиційний актив, визначений абзацами третім – шостим підпункту «е» пп. 141.4.1 п. 141.4 ст. 141 ПКУ, в іншого нерезидента, який не має постійного представництва в Україні.

Взяття на облік у контролюючому органі нерезидента здійснюється в разі настання першої з визначених вище подій не пізніше наступного робочого дня з дня надходження від нерезидента відповідної заяви та документів, які він зобов'язаний подати:

у десятиденний строк після акредитації (реєстрації, легалізації) на території України відокремленого підрозділу – до контролюючого органу за місцезнаходженням відокремленого підрозділу;

до придбання нерухомого майна або отримання майнових прав на таке майно в Україні – до контролюючого органу за місцезнаходженням нерухомого майна;

до відкриття рахунку в Україні – до контролюючого органу за місцезнаходженням установи (відділення) банку або іншої фінансової установи, в яких відкривається рахунок.

Пунктом 64.5 ст. 64 ПКУ також визначено перелік копій документів (з пред'явленням оригіналів), які мають додаватись до заяви про взяття на облік нерезидента.

Водночас з 01 січня 2021 року постійні представництва нерезидентів виключені з кола платників податку на прибуток ([п. 133.3 ст. 133 ПКУ](#)).

Натомість, у разі здійснення іноземною компанією господарської діяльності на території України, сама компанія вважається та реєструється платником податку на прибуток.

Нерезидент (платник податку на прибуток) стає на облік у контролюючому органі за місцезнаходженням свого постійного представництва до початку своєї господарської діяльності через таке представництво.

З метою реалізації зазначених змін у статусах платників податку на прибуток, п. 60 підрозд. 10 розд. XX ПКУ визначено перехідні положення, згідно яких нерезиденти (іноземні компанії, організації), постійні представництва яких перебували на обліку як платники податку на прибуток підприємств до 01 січня 2021 року, повинні були до 31 березня 2021 року подати до контролюючих органів документи для взяття таких нерезидентів на облік як платників цього податку у порядку, встановленому п. 64.5 ст. 64 ПКУ.

Передбачено, що постійні представництва нерезидентів, які були зареєстровані платниками податків (у тому числі податку на прибуток підприємств) у періодах до 01 січня 2021 року, залишаються платниками таких податків відповідно до вимог ПКУ до реєстрації як платники податків (у тому числі податку на прибуток підприємств) відповідних нерезидентів.

Разом з тим, п. 64.5 ст. 64 ПКУ встановлено, що у разі акредитації (реєстрації, легалізації) на території України відокремленого підрозділу іноземної юридичної компанії, організації, у тому числі постійного представництва, одночасно зі взяттям на облік нерезидента здійснюється взяття на облік відокремленого підрозділу такого нерезидента.

Тобто, як і раніше, взяттю на облік в контролюючих органах підлягають всі відокремлені підрозділи, які акредитовані (зареєстровані, легалізовані) на території України, але вже без реєстрації платниками податку на прибуток відокремлених підрозділів, які відповідають визначенню постійних представництв.

Також, викладено в новій редакції пп. 141.4.2 п. 141.4 ст. 141 ПКУ, згідно з яким нерезидент, який набуває право власності на інвестиційний актив у іншого нерезидента, який не має постійного представництва в Україні, зобов'язаний не пізніше дати здійснення першої оплати за інвестиційний актив, що придбавається, стати на облік у контролюючому органі (як платник податку на прибуток) за місцезнаходженням української юридичної особи, акції, корпоративні права якої формують вартість інвестиційного активу, що є предметом такого правочину. Взяття на облік таких нерезидентів здійснюється в порядку, встановленому п. 64.5 ст. 64 ПКУ.

Слід зазначити, що 19 березня 2021 року набрав чинності наказ Міністерства фінансів України від 08 лютого 2021 року №62 «Про затвердження Змін до Порядку обліку платників податків і зборів (далі – Наказ № 62).

Наказом № 62:

внесено зміни до процедур взяття на облік у контролюючих органах нерезидентів (іноземних юридичних компаній, організацій), які здійснюють в Україні діяльність через відокремлені підрозділи, у тому числі постійні представництва, або придбавають нерухоме майно або отримують майнові права на таке майно в Україні, або відкривають рахунки в банках України відповідно до ст. 6 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні»;

впроваджено нову форму заяви про взяття на облік нерезидента або його відокремленого підрозділу (форма № 1-ОПН);

визначено перелік документів, що подаються відокремленими підрозділами нерезидентів, у тому числі постійними представництвами нерезидентів разом із заявою форми № 1-ОПН для взяття на облік, та порядок їх подання;

визначено порядок взяття на облік та реєстрації нерезидента платником податку на прибуток у контролюючих органах, зняття з обліку нерезидента як платника податку на прибуток у зв'язку з припиненням нерезидентом господарської діяльності через постійне представництво (постійні представництва).